

Reglement for skyss av elever i grunnskolen i Aust-Agder - høringsutkast

AUST-AGDER
FYLKESKOMMUNE

Aust-Agder fylkeskommune 2010

Del 1: RUTINER OG TIDSFRISTER

Vedtaksmyndighet

Opplæringsloven § 13-4 deler det økonomiske og organisatoriske ansvaret for skyssen mellom kommunen og fylkeskommunen, avhengig av hvilken elevgruppe som har rett til skyss og hva som er grunnlaget for skyssretten.

I praksis er arbeidsfordelingen fordelt slik mellom kommunen og fylkeskommunen:

Fylkeskommunen fatter vedtak i saker vedkommende:

- særskilt skyss/individuell tilrettelagt skyss
- særlig farlig eller vanskelig skoleveg når avstanden er over 2/4 km.

Kommunen samarbeider med fylkeskommunen om:

- ordinær skoleskyss når avstand hjem - skole er over 2/4 km
- søknad om midlertidig skoleskyss på grunnlag av legeerklæring
- skyss ved delt omsorg

Kommunen fatter vedtak i saker vedkommende:

- særlig farlig eller vanskelig skoleveg, og avstand under 2/4 km
- skyss av førskolebarn som får spesialpedagogisk opplæring i barnehagen

Søknader

Vedtak om skoleskyss gjelder for inntil ett skoleår av gangen. Dette medfører at alle elever, også funksjonshemmede, må søke om skyss hvert skoleår. Midlertidig skoleskyss gjelder for den perioden som er oppgitt i legeerklæringen.

Under forutsetning av at det foreligger legeerklæring som bekrefter behovet for midlertidig skyss i en nærmere definert avgrenset periode, skal søknaden innvilges og transport bestilles av skolen/kommunen. Aust-Agder fylkeskommune skal kontaktes dersom et skyssopplegg blir svært kostnadskrevende.

For elever med midlertidig eller varig funksjonshemming som etter legeerklæring har behov for skyss uavhengig av avstand skal søknad sendes skolen/kommunen.

Tidsfrister

For ordinær skoleskyss (buss):

1. mars: Skolen/kommunen sender inn skoleruten til transportselskapet og Aust-Agder fylkeskommune.

1. mai: Skolen/kommunen sender inn skysslister til transportselskapet og Aust-Agder fylkeskommune.

1. mai: Skolen/kommunen melder inn skolens start/slutt-tidspunkt til transportselskapet.

I Nettbuss Sør AS sitt ruteområde sender skolene/kommunen inn reviderte skysslister til transportselskapet 1. oktober og 1. mars.

Varsling om endringer

Ved endring av start- og sluttider ved skolen, må skolen melde fra snarest til transportselskapet, senest 14 dager før endringen skal iverksettes. Dette for å sikre elevene et godt skyssstilbud.

Ved ruteendringer skal transportselskapet varsle skolene og Aust-Agder fylkeskommune 4 uker i forkant. Skolene har plikt til å informere elever og foreldre før endringen blir iverksatt.

Særskilt skyss på grunn av funksjonshemming

Skolen skal normalt melde inn skyssbehovet til transportselskapet innen 1. juni.

Dersom skolen får en ny funksjonshemmet elev med behov for skyss, må det søkes om dette snarest.

Manglende kollektivtilbud

Søknadsfristen for privat skyss er 1 måned etter skolestart i elevens første skoleår ved skolen, deretter innen 1. august påfølgende skoleår. I saker hvor det av særlige grunner ikke har vært mulig å levere søknad om skyss innen 1. august, kan det gjøres unntak fra søknadsfristen.

Godkjente søknader som kommer innen søknadsfristen vil gjelde fra skolestart. Søknader som kommer etter fristen og som blir godkjent vil først få godtgjørelse fra den datoen søknaden er registrert sendt av søker.

Det er derfor spesielt viktig at skolene overholder informasjonsplikten om rettighetene til skoleskyss.

Rutiner for skyss

A) Søknad/ bestilling

Ved varig funksjonshemming/skyss:

Søknad om skyss på grunn av varig funksjonshemming skal sendes til skolen/kommunen. For å være sikker på at skyssen er klar fra første skoledag må søknaden sendes innen 1. mai.

Legererklæring skal leveres til skolen.

Når skyssen er godkjent av Aust-Agder fylkeskommune, sender skolen/kommunen bestilling til transportør. Kommunen sender refusjonskrav på transportkostnadene fratrukket persontakst på strekningen, til fylkeskommunen.

Midlertidig skyss:

Under forutsetning av at det foreligger legeerklæring som bekrefter og tidsavgrensner behovet for skyss har den enkelte skole/kommune fullmakt til å behandle slike søknader.

Legererklæring skal leveres til skolen. Etter at skolen/kommunen har innvilget midlertidig skyss må skolen/kommunen sende bestilling til den enkelte transportør. Bestillingen må være transportør i hende innen kl. 12 dagen før skyssen skal begynne. Transportør skal sende faktura direkte til skolen/kommunen. Skolen/kommunen sender refusjonskrav til fylkeskommunen hvert halvår, senest innen 15. august og 15. desember.

Privat skyss:

I de tilfeller det blir innvilget privat skyss skal det sendes inn refusjonskrav fra skyssutøver en gang pr. halvår, senest innen 15. august og 15. desember. Skolen/kommunen skal attestere for opplysningene i refusjonskravet. Bare dokumenterte utgifter blir refundert.

B) Legeerklæring/sakkyndig uttalelse

Det er bare signert og stemplet uttalelse fra fastlege eller spesialist som blir regnet som sakkyndig uttalelse. Dersom eleven går til psykologisk behandling blir også signert og stemplet uttalelse fra behandlende psykolog regnet som sakkyndig uttalelse. Uttalelse fra PPT blir ikke regnet som sakkyndig uttalelse - men PPT kan komme med tilleggsuttalelse som kan bli vektlagt i forbindelse med vurderingen.

Legeerklæringen/erklæringen fra psykolog må inneholde følgende opplysninger:

- Begrunnelse for hvorfor eleven har behov for skyss
- Hva slags type skyss eleven trenger (buss, privatskyss, drosje eller lignende)
- Tidsrom for når eleven har behov for skyss (uker, måneder, år).

DEL 2: SKYSSREGLEMENT MED KOMMENTARER

Skyss av elever i grunnskolen skal gjennomføres i samsvar med opplæringsloven med tilhørende forskrifter. Opplæringsloven § 13-4 deler det økonomiske og organisatoriske ansvaret for skyssen mellom kommunen og fylkeskommunen, avhengig av hvilken elevgruppe som har rett til skyss og hva som er grunnlaget for skyssretten.

Lovtekst og skyssreglementet er sitert og skrevet i kursiv. Kommentarene står etter hvert punkt i normal skrift.

1. Lovhjemmel

Opplæringsloven § 13-4 - ansvar for skoleskyss

Opplæringsloven § 13-4 lyder som følger:

"Kommunen er ansvarleg for skyss av grunnskoleelevar og vaksne som har rett til skyss på grunn av særleg farleg eller vanskeleg skoleveg. Kommunen er ansvarleg for å oppfylle retten til skyss av førskolebarn etter § 7-6. Kommunen skal oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for førskolebarn, grunnskoleelevar og vaksne. Elles er fylkeskommunen ansvarleg for skyss, reisefølge og tilsyn etter reglane i kapittel 7. Kommunane betaler refusjon etter persontakst for grunnskoleelevar og vaksne som blir skyssa av fylkeskommunen.

Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen. Dersom kommunen og fylkeskommunen ikkje blir samde om korleis skoleskyssen skal organiserast og finansierast, kan departementet gi pålegg.

Departementet kan gi forskrifter om heimreiser, reisefølge og opphald for dei som må innlosjerast for å få hjelp eller opplæring etter denne lova, dessutan forskrifter om skoleskyss, skyssgodtgjersle og heimfylket sitt ansvar for å refundere utgifter til skyss i samband med vidaregåande opplæring i eit anna fylke."

Skoleskyssreglementet:

Fylkeskommunen har ansvar for å organisere og finansiere skoleskyss for elever i 2. - 10. klasse som bor mer enn 4 km fra skolen, og for elever i første klasse som bor mer enn 2 km fra skolen (se opplæringsloven §7-1). Kommunen skal betale refusjon etter billettakst (se opplæringsloven §13-4).

Fylkeskommunen sitt skyssansvar omfatter også skyss av elever med varig funksjonshemming og skyss av elever med midlertidig skade eller sykdom uavhengig av avstand (opplæringsloven § 13-4(1) jfr. § 7-3). Avgjørelsesmyndighet for elever som har behov for skyss på grunn av midlertidig skade eller sykdom er delegert til den enkelte skole/kommune, men slik at det bare kan innvilges skyss når det foreligger legeerklæring som bekrefter behovet for skyss. Avgjørelsesmyndigheten er dessuten avgrenset til den perioden som er definert i legeerklæringen.

Kommunen er i følge opplæringsloven § 13-4 (1) 1. setning ansvarlig for skyss av grunnskoleelever og vaksne som har rett til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skoleveg når avstanden hjem-skole er under 2/4 km. Kommunen har også ansvar for å

oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for barnehagebarn, grunnskoleelever og voksne jfr. opplæringsloven § 13-4 (1) 2. setning.

Fylkeskommunen skal organisere skyssen i samråd med kommunen. Dersom kommunen og fylkeskommunen ikke blir enige om hvordan skyssen skal organiseres og finansieres, kan saken bringes inn for fylkesmannens utdanningsavdeling for avgjørelse jfr. opplæringsloven § 13-4 (2).

Fylkeskommunen og kommunene har plikt til å samarbeide om skyssen. I dette ligger det bl.a. at kommunene skal ta med organisering av skoleskyssen i vurderingene når timeplan og skolerute for grunnskolen skal fastlegges.

Skoleskyss blir regnet som den daglige transporten mellom hjem og skole til skolen sine start- og sluttider. Eleven har rett til en tur og en retur pr. dag mellom hjem og skole. Godkjenning av skyss gjelder for maksimalt 190 skoledager i løpet av skoleåret innenfor kommunegrensen dersom ikke annet er presisert. Ruteopplegget kan endres i løpet av året, jfr punkt 9.1 "Planlegging av skyss". Det kan gjøres unntak dersom eleven har spesialundervisning. Skyss kan da godkjennes utover 190 skoledager. Det er kommunen som fatter vedtak om skyss utover 190 skoledager og som er økonomisk ansvarlig for slik skyss.

KOMMENTAR:

Skyssretten gjelder mellom elevens hjem og elevens nærskole. Skyss i forbindelse med ekskursjon eller undervisning som på enkelte dager blir lagt til andre steder enn skolen sitt geografiske område faller utenfor skyssretten. Det samme gjelder skyss til andre skoler enn nærskolen - for eksempel i forbindelse med fritt skolevalg, og i tilfeller hvor kommunen ikke har klart å sørge for et tilfredsstillende psykososialt skolemiljø for enkeltelever. Fylkeskommunen er ikke ansvarlig for den type skyss, se også pkt 8.3.

I praksis er arbeidsfordelingen fordelt slik mellom kommunen og fylkeskommunen:

Fylkeskommunen fatter vedtak i saker vedkommende:

- særskilt skyss/individuell tilrettelagt skyss (privat bil, drosje, båt)
- særlig farlig eller vanskelig skoleveg, og avstand over 2/4 km.

Kommunen samarbeider med fylkeskommunen om:

- ordinær skoleskyss når avstand hjem - skole er over 2/4 km
- søknad om midlertidig skoleskyss på grunnlag av legeerklæring
- skyss ved delt omsorg

Kommunen fatter vedtak i saker vedkommende:

- særlig farlig eller vanskelig skoleveg, og avstand under 2/4 km
- rett til skyss for barn under skolepliktig alder
- rett til skyss utenom skolen sin start- og sluttid
- rett til skyss til andre steder enn nærskolen

2. Hva gir rett på fri skoleskyss?

2.1 Avstand mellom hjem og skole

Opplæringsloven § 7-1 lyder:

"Elevar i 2.-10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda."

Skoleskyssreglementet:

Skyssgrensen for 1. klassinger er 2.000 meter. Tilsvarende grense for 2. - 10. klassinger er 4.000 meter. Avstanden blir målt langs den korteste vinterbrøytete veg mellom hjem og skole. Private oppmålinger blir ikke vektlagt.

KOMMENTAR:

Avstandsgrensen på 2.000 meter og 4.000 meter er absolutt. Det er ikke rom for å utøve skjønn med hensyn til avstanden.

For å "plassere" elevens hjem på kartet brukes enten gateadresse eller gårds- og bruksnummer.

Hjem-skole: Korteste gangbare vinterbrøytete veg mellom hjem og skole regnet fra dør til dør blir lagt til grunn for vurderingen av avstand mellom hjem og skole. Dersom skolen har flere inngangsdører blir avstanden målt til hovedinngangsdøra på skolen, eller den døra det er naturlig for eleven å bruke.

2.2 Særlig farlig eller vanskelig skoleveg

Opplæringsloven § 7-1:

I henhold til opplæringsloven § 7-1 har

"Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

Departementet gir nærmare forskrifter om tryggleiken til elevane under skoleskyssen.

Kommunen skal innlosjere elevar når dagleg skyss ikkje er forsvarleg. I vurderinga skal det særleg leggjast vekt på forhold som gjeld den enkelte eleven, til dømes alder, funksjonshemming, reisetid og tryggleik, og om dagleg skyss fører til ekstraordinære kostnader eller vanskar for kommunen. I tvilstilfelle avgjer foreldra om eleven skal skyssast eller innlosjerast."

Opplæringsloven § 13-4 (1) 1. setning lyder:

"Kommunen er ansvarleg for skyss av grunnskoleelevar og vaksne som har rett til skyss på grunn av særleg farleg eller vanskeleg skoleveg."

Skoleskyssreglementet:

Kommunen har avgjørelsesmyndighet i saker om fri skoleskyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skoleveg når avstanden hjem og skole er under 2/4 km. Fylkeskommunen har

avgjørelsesmyndighet i saker om særskilt skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skoleveg når avstanden hjem - skole er over 2/4 km. Fylkeskommunen vil i disse tilfellene gjøre en vurdering av om deler av skolevegen er særlig farlig eller vanskelig.

KOMMENTAR:

Dersom avstand hjem - skole er under 2/4 km: Søknad skal sendes til skolen/kommunen.
Dersom avstand hjem - skole er over 2/4 km: Søknad skal sendes til Aust-Agder fylkeskommune. Strekningen må vurderes som særlig farlig eller vanskelig ut fra både objektive og subjektive vilkår. De objektive vilkårene relaterer seg til vegstandard og trafikale forhold, mens de subjektive vilkårene relaterer seg til forhold ved den enkelte elev, f.eks. alder og utvikling. Ved avstander over 2/4 km mellom hjem og skole har man rett på gratis skoleskyss med bakgrunn i avstand til skolen.

2.3 Båtskyss

Opplæringsloven § 7-1 (2) lyder:

"Når det er nødvendig, har elever rett til gratis båttransport utan omsyn til reiselengda."

Skoleskyssreglementet:

Fylkeskommunen har avgjørelsesmyndighet i saker vedrørende privat båtskyss (opplæringsloven § 13-4).

KOMMENTAR:

Søknad om privat båtskyss skal sendes via skolen/kommunen til Aust-Agder fylkeskommune som tar avgjørelse i saken. Se også punkt 6.2 "Godtgjøring for privat skyss".

2.4 Obligatorisk utplassering utenfor skolen

Skoleskyssreglementet:

Elever som er utplassert utenfor skolen som et ledd i spesialundervisning har rett til fri skoleskyss mellom hjem og opplærings-/arbeidsplass når korteste gangavstand er mer enn 2/4 km.

3. Skyss for elever med varig funksjonshemming/midlertidig skade

3.1 Generelle regler

Opplæringsloven § 7-3 lyder:

"Elevar som på grunn av funksjonshemming eller mellombels skade eller sjukdom har behov for skyss, har rett til det uavhengig av avstanden mellom heimen og opplæringsstaden."

Skoleskyssreglementet:

Elever med varig funksjonshemming eller midlertidig skade har rett til fri skoleskyss uavhengig av avstanden mellom hjem og skole. Skyssbehovet må dokumenteres med legeerklæring eller uttalelse fra behandlende psykolog. Erklæringen må inneholde en beskrivelse av skyssbehovet (buss, privat bil, drosje) relatert til sykdommen/funksjonshemmingen og hvilken periode det er nødvendig med skyss. I særskilte tilfeller kan fylkeskommunen be om vurdering utover dette, for eksempel av PP-tjenesten.

Alternativ transport blir innvilget bare i de tilfeller der det er dokumentert at eleven på grunn av sykdom eller funksjonshemming ikke kan bruke ordinær busstransport.

Fylkeskommunen har avgjørelsesmyndighet i slike saker.

Kommunen har det økonomiske og organisatoriske ansvar for følgeperson, jfr. opplæringsloven § 13-4 (1) 3. setning.

3.2 Eleven sine rettigheter og plikter i forbindelse med individuelt tilrettelagt skyss

Skoleskyssreglementet:

Elever har rett på skyss til skolen sin start- og sluttid.

KOMMENTAR:

Elev/foresatte/skole gjør avtale med transportøren om faste hente- og bringetider med utgangspunkt i de ordinære start- og sluttidene. Dette gjelder også for elever som har fleksibel timeplan.

Eleven må være klar til avtalt tid. Funksjonshemmede elever som trenger tilsyn skal aldri etterlates alene.

Etter opplæringsloven er kommunen ansvarlig for nødvendig tilsyn eller reisefølge i forbindelse med skyssen, jfr. opplæringsloven § 7-4.

Eleven har ikke rett til å bli hentet til uregelmessige tider eller steder utenfor skolen sitt geografiske område, - for eksempel i forbindelse med kinodag, ekskursjoner eller liknende.

Transport mellom skolen og medisinsk behandling er ikke å regne som skoleskyss. Dette er NAV sitt ansvarsområde.

Henting utenom fastsatte hentetider i forbindelse med akutt sykdom faller utenfor retten til skoleskyss etter opplæringsloven. NAV, kommunen/foresatte er ansvarlig for slik skyss.

All skoleskyss er samordnet. Dette gjelder også den individuelt tilrettelagte skyssen. Dette medfører at eleven kan få ekstra kjøretid pr. tur som følge av slik samordning.

4. Skyssrett for særskilte elevgrupper

4.1 Skyss til private grunnskoler

Privatskoleloven § 3-7:

I henhold til privatskoleloven § 3-7 har elevene "rett til skyss etter reglane i opplæringslova § 7-1 første og andre ledd om skyss i grunnskolen, § 7-2 første ledd om skyss i den vidaregåande skolen, § 7-3 om skyss for funksjonshemma og mellombels skadde eller sjuke og § 7-4 om reisefølge og tilsyn. Retten til skyss, reisefølge og tilsyn for elevar i grunnskolar gjeld berre innanfor kommunegrensa i den kommunen der eleven bur. For elevar i vidaregåande skolar gjeld retten til skyss, reisefølge og tilsyn berre innanfor fylkeskommunegrensa i den fylkeskommunen der eleven bur.

Heimkommunen eller heimfylket til elevane gjer vedtak om skyss, og dekkjer utgifter etter reglane i opplæringslova § 13-4. Departementet er klageinstans ved klage over kommunale og fylkeskommunale vedtak om skyss i grunnskolen. Heimfylket er klageinstans ved klage på vedtak om skyss i vidaregåande skolar.

Departementet kan gi forskrift om skoleskyss og skyssgodtgjersle, og om at skyssbehovet til elevane i vidaregåande skolar i særskilde tilfelle kan dekkjast på andre måtar.

Føresegna gjeld ikkje opplæringstilbod som er spesielt organisert for vaksne, og for elevar ved norske skolar i utlandet."

Skoleskyssreglementet:

Elever ved private grunnskoler med statsstøtte har rett til skoleskyss etter reglene i kap.2 under forutsetning av at skolen ligger i eleven sin hjemkommune. Dersom skolen ligger utenfor eleven sin hjemkommune har eleven bare rett på skoleskyss til kommunegrensen. Skyss fra kommunegrensen og til skolen må dekkes av eleven selv.

Elever med varig funksjonshemming som går på privat grunnskole med statsstøtte har rett til fri skoleskyss uten hensyn til hvilken kommune skolen hører til og uavhengig av reiseavstand. Det samme gjelder for elever med midlertidig skade eller sykdom. Når det gjelder kravet til dokumentasjon av funksjonshemmingen eller skaden/sykdommen blir det vist til kap. 3.

Kommunen skal dekke persontakst fra eleven sin hjem til kommunegrensen. For funksjonshemmede elever, og elever med midlertidig skade eller sykdom, dekker kommunen hele strekningen mellom eleven sin hjem og skolen, avgrenset til persontakst.

Elever kan ha rett til ventetilsyn og reisefølge. Slikt tilsyn og reisefølge er et kommunalt ansvar.

Fylkeskommunen har avgjørelsesmyndighet i saker som gjelder skyss til private grunnskoler.

4.2 Voksne med rett til opplæring

Opplæringsloven § 4 A-7 lyder som følger:

”Voksne som ikkje har fullført grunnskolen, og som bur meir enn fire kilometer frå skolen, har rett til gratis skyss når dei får grunnskoleopplæring etter dette kapitlet.

Voksne som på grunn av funksjonshemming, sjukdom eller skade har behov for det, har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda når dei får grunnskoleopplæring etter dette kapitlet. § 7-4 gjeld tilsvarande.

Kommunen skal innløsjere dei voksne når dagleg skyss etter første og andre leddet ikkje er forsvarleg. Når det er nødvendig, gjeld tilsyn etter § 7-1 fjerde leddet tilsvarande.

Elles gjeld § 13-4 tilsvarande for dei pliktene som følgjer av denne paragrafen.”

Skoleskyssreglementet:

Voksne med rett til opplæring etter § 4 A-2 i opplæringsloven har den samme retten til skyss, reisefølge, tilsyn og innløsjering som elever i grunnskolen. Skyssgrensen er 4.000 meter i samsvar med § 7-1.

Voksne som på grunn av funksjonshemming, sykdom eller skade har behov for det, har rett til skyss uten hensyn til veglengden når de får grunnskoleopplæring etter kapittel 4 A.

5. Skyss til skolefritidsordning – SFO

5.1 Generelle regler

Elevene har bare rett på fri skoleskyss til/fra skolen i forbindelse med skolens start- og sluttid.

Skoleskyssreglementet:

Elevene har bare rett på skyss til/fra skolen, og til skolen sin start- og sluttid.

Fylkeskommunen sitt skyssansvar er avgrenset til skoleruta (190 skoledager årlig).

5.2 Elever med spesialpedagogisk undervisning i skolefritidsordningen

Skoleskyssreglementet:

Elever som i følge enkeltvedtak, med hjemmel i opplæringsloven, har fått innvilget spesialpedagogisk opplæring i skolefritidsordningen, har rett på skyss.

KOMMENTAR:

Det er en forutsetning for godkjenning av skyss til/fra SFO at det er spesialpedagogisk personell i SFO i forbindelse med undervisningen. For å ha skyssrett skal SFO-tilbudet være gratis.

6. Skyss på særskilt grunnlag

6.1 Generelle regler

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Merknader til Ot prp nr 46 (1997-98) til § 7-1)

I særskilte tilfeller kan fylkeskommunen godkjenne særskilt skyssordning til/fra skolen.

Det er satt følgende vilkår for å få innvilget særskilt skyss:

- manglende offentlig rutetilbud
- strekningen mellom hjemmet og offentlig skyssmiddel
- særlig farlig eller vanskelig skoleveg
- behov for skyss på grunn av midlertidig eller varig funksjonshemming

Særskilt skyss kan bare benyttes etter forhåndsgodkjenning fra fylkeskommunen og kan gjelde hele eller deler av skolevegen.

Eleven/foresatte må søke fylkeskommunen om særskilt skyss. Se side 2 om søknadsfrister. For søknader om privatskyss mottatt og innvilget etter søknadsfristen, blir godtgjøring gitt fra den dato fylkeskommunen mottok søknaden.

Kommunen/skolen har plikt til å informere elever/foresatte om muligheten til å søke om særskilt skyssordning som for eksempel privat skyss.

KOMMENTAR:

Alle elever som trenger særskilt skyss må søke på nytt hvert skoleår, selv om de har fått godkjent skyss tidligere.

Legeerklæringens gyldighetsperiode må komme fram av erklæringen.

6.2 Godtgjøring for privat skyss

Forskrift til opplæringsloven av 23.06.2006 nr 724 § 10-2 gjelder tilsvarende så langt den passer:

Forskrift til opplæringsloven § 10-2 lyder som følger:

"Eleven har rett til full skyssgodtgjersle i dei tilfella fylkeskommunen ikkje gir tilbod om gratis skyss. Full skyssgodtgjersle inneber at dei naudsynte faktiske skysskostnadene for eleven blir dekte. Val av transportmiddel skal avklarast med fylkeskommunen så snart som mogleg etter at eleven har fått tildelt skoleplass. Kostnadene skal dokumenterast. Dersom det ikkje er mogleg å avklare val av transportmiddel før skolen tek til, må fylkeskommunen likevel dekkje elevens dokumenterte faktiske og naudsynte skysskostnader i perioden fram til slik avklaring skjer.

Ved bruk av privat bil, skal skysskostnadene bli dekte etter satsane for dekning av utgifter ved reise for undersøkelse og behandling, jf. forskrift 4. juli 2008 nr. 788. Eventuelle

naudsynte kostnader som er større enn det satsen dekkjer, må dokumenterast. Slike kostnader kan mellom anna vere betaling av bompengar og fergeturar.”

Skoleskyssreglementet:

Dersom privat skyss blir godkjent får foresatte i samsvar med forskrift til opplæringslova utbetalt refusjon av kostnader etter Rikstrygdeverket sine satser jf. forskrift av 4. juli 2008 nr 788.

Alle utgifter utover kilometersats må være dokumentert.

KOMMENTAR:

De foresatte skal sende refusjonskrav ved privat skyss til skolen som attesterer kravet. Skolen videresender refusjonskravet med vedlegg til Aust-Agder fylkeskommune. Bare dokumenterte utgifter blir refundert.

7. Elevens hjem

7.1 Folkeregistrert adresse

Skoleskyssreglementet:

Eleven sin folkeregistrerte adresse blir regnet som elevens hjem i relasjon til opplæringsloven, jfr. punkt nedenfor om delt daglig omsorg/bosted. Fritidsbolig er ikke å regne som elevens hjem.

KOMMENTAR:

Elever som av hensyn til en vanskelig situasjon må bo midlertidig ute av hjemmet, har rett på skyss.

7.2 Delt bosted

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Rundskriv U-dir 3-2009)

Ved delt bosted har eleven rett til fri skoleskyss fra begge foreldrene og til/fra skolen etter reglene i kap. 2. Delt bosted er når elever bor tilnærmet like mye hos hver av foreldrene og dette er skriftlig dokumentert.

Eleven har ikke rett til fri skoleskyss i forbindelse med vanlig samværsordning. Dette gjelder også ved utvidet samvær.

KOMMENTAR:

Det må foreligge dokumentasjon på at eleven bor tilnærmet like mye hos begge foreldrene. Dette må være undertegnet av begge foresatte.

Delt bosted må ikke forveksles med utvidet samværsordning.

Bor eleven i to kommuner er det kommunen med opplæringsansvaret som også har ansvar for å betale skyssen, jfr. § 13-4 i opplæringsloven.

7.3 Barn i asylmottak

Skoleskyssreglementet:

Elever som bor i asylmottak har rett til fri skoleskyss etter reglene i dette reglementets kap. 2 når eleven mottar grunnskoleopplæring etter opplæringsloven § 2-1. Asylmottaket blir regnet som eleven sin hjem.

7.5 Elever i avlastning

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Rundskriv U-dir 3-2009, pkt 5 siste avsnitt).

I tilfeller hvor elevens skyssbehov er tett knyttet opp mot tiltak som det kommunale eller statlige barnevernet har gjort etter barnevernsloven, har barnevernet det økonomiske og praktiske ansvaret for skyssen.

8. Eleven sin skole

8.1 Nærmiljøskolen

Skoleskyssreglementet:

Kommunen avgjør hvilken skole eleven hører til. Elever hører i utgangpunktet til den skolen som ligger nærmest hjemmet. Det kan likevel søkes kommunen om anledning til å gå på en annen skole enn nærskolen. I slike tilfeller har vedkommende ikke rett på fri skoleskyss etter reglene i kap. 2. Det må fremgå av kommunens vedtak at eleven ikke har rett på fri skoleskyss til den nye skolen.

Elever som går på en annen skole enn nærskole på grunn av fritt skolevalg faller utenfor fylkeskommunen sitt skyssansvar etter opplæringsloven, selv om avstanden mellom hjem og skole er over 2/4 kilometer.

Tilrettelagt undervisningsopplegg som er forankret i godkjent fagplan eller individuell opplæringsplan kan gi rett til skyss selv om den er lagt til andre steder enn eleven sin nærskole.

8.2 Midlertidig undervisning i andre lokaler enn skolen

Skoleskyssreglementet:

Fylkeskommunen er ikke ansvarlig for å organisere skyss i de tilfellene der undervisningen midlertidig blir lagt til andre lokaler enn skolen.

8.3 Undervisning flere steder

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Merknader fra Ot. Prp. nr. 46 1997-98 til §7-1, U-dir 3-2009)

Skyss mellom undervisningssteder i skoletiden må dekkes av kommunen.

KOMMENTAR:

Regelen om skyss mellom ulike undervisningssteder i skoletiden gjelder både funksjonsfriske og funksjonshemmede elever som trenger skyss til et aktivitetstilbud utenfor skolen (f.eks. bading, dagsenter).

9. Skysstandard

9.1 Planlegging av skyss

Opplæringsloven § 13-4, andre ledd 1. setning lyder:

“Fylkeskommunen skal organisere skoleskyssen i samråd med kommunen.”

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Rundskriv U-dir 3-2009)

Kommunen må ved organiseringen av skoledagen på den enkelte skole, ta hensyn til at kommunen og fylkeskommunen sammen skal være ansvarlige for en rasjonell og trygg skyssordning. Avgjørelser som blir tatt om skyss må drøftes og gjøres i samråd med kommunen og fylkeskommunen.

Fylkeskommunen må ha rimelig tid til å planlegge, tilrettelegge og iverksette skyssen. Dette innebærer at søkere må akseptere at det kan ta noe tid før skyssstilbudet blir satt i gang.

Elever og foresatte har sammen med skole, kommune og fylkeskommune et ansvar for at valg av transportmiddel blir avklart raskest mulig etter inntak. Midlertidige løsninger som blir iverksett ved skolestart er verken bindende eller førende for det endelige vedtaket om skoleskyss.

Fylkeskommunen skal organisere og tilrettelegge et skyssopplegg som er rasjonelt og økonomisk forsvarlig. Fylkeskommunen kan avgjøre at flere elever må bruke det samme skyssmiddelet.

Valg av transportmiddel må være avklart med fylkeskommunen før skyssen begynner.

KOMMENTAR:

Drosjeskyss eller annen særskilt skoleskyss blir samordnet når det er mulig, og man må regne med å måtte følge fastsatte tider av transportør. Det kan skje endringer i skyssen i løpet av skoleåret som følge av samkjøring eller endret organisering. Bare i særskilte tilfeller kan en elev regne med å bli transportert med egen bil uten samkjøring med andre elever, og behovet for dette må være dokumentert med legeattest.

9.2 Akseptabel reisetid

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Merknader fra Ot prp nr 46 1997/1998 til § 7-1)

Skoleskyssen skal organiseres slik at elevene får en akseptabel reisetid. I vurderingen blir gangtid, ventetid og tid på transportmiddel sett i sammenheng. I tillegg blir eleven sin alder vektlagt.

KOMMENTAR:

Skyssen skal dekke størstedelen av totaldistansen mellom hjem og skole. På den andre siden kan elevene vanligvis ikke kreve skyss helt fra hjemmet. Det må kunne kreves at eleven går til nærmeste holdeplass innenfor en rimelig distanse.

9.4 Reisefølge og tilsyn

Opplæringsloven § 7-4 lyder:

"Elevar har rett til nødvendig reisefølgje. Elevane har rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningstida tek til og etter at undervisningstida er slutt."

Opplæringsloven § 13-4:

Kommunen skal oppfylle retten til reisefølge og tilsyn for førskolebarn, grunnskoleelever og voksne.

Skoleskyssreglementet:

(Kilde: Merknader fra Ot. prp. nr. 46 1997/1998 til § 7-4)

Elever har rett til reisefølge dersom dette er nødvendig for at eleven skal kunne bruke det skysstilbudet de har rett til.

Elever har også rett til nødvendig tilsyn når det blir ventetid før undervisningen begynner og etter at undervisningstiden er slutt og i forbindelse med overgang mellom transportmiddel..

Kommunen har avgjørelsesmyndighet og økonomisk ansvar for reisefølge/tilsyn.

Kommunen sin plikt til tilsyn kan i enkelte tilfeller omfatte tilsyn i forbindelse med bytte av transportmiddel underveis. Kommunen har òg tilsynsplikt med funksjonshemmede elever under transporten, dersom dette blir vurdert som nødvendig.

KOMMENTAR:

Søknad om reisefølge og tilsyn må sendes til kommunen.

Transport av reisefølge gjelder på samme strekning som eleven. Dersom skolen/kommunen ønsker transport utover dette må det avtales spesielt med transportør.

9.5 Sikkerhetsstandard

Skoleskyssreglementet:

Skoleskyssen skal gjennomføres i samsvar med de sikkerhetsstandarder som generelt gjelder for offentlig transport.

10. Regler for bruk av skolereisekort

10.1 Tap av skolereisekort

Skoleskyssreglementet:

Skolereisekort som gjelder for et skolehalvår eller mer blir erstatta ved tap. Melding om tapte og ødelagte kort skal gå gjennom skolen til buss-selskapene. Eleven vil få nytt kort raskest mulig.

11. Informasjonsplikt

Skoleskyssreglementet:

Kommunen/skolen og fylkeskommunen har plikt til å informere elevene om skyssrettene deres, jfr. forvaltningsloven §11. Elevene og foresatte har plikt til å gi kommunen og fylkeskommunen den informasjonen som er nødvendig for at det kan fattes vedtak i saken. Dette gjelder f.eks. opplysninger om eksisterende skysstilbud og gangveger.

KOMMENTAR:

Fylkeskommunen informerer kommunene om gjeldende regelverk. Kommune/skole har ansvar for å informere elev/foresatte om gjeldende regelverk.

12. Om vedtak og klagerett

12.1 Generelt

En avgjørelse truffet av fylkeskommunen eller kommunen om en elevs rett til skoleskyss jfr. oppl. kapittel 7 er et enkeltvedtak, jfr. forvaltningsloven (fvl.) § 2 1. ledd bokstav b) jfr. bokstav a). Saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak fremgår av fvl. kapittel IV-VI.

Før fylkeskommunen eventuelt kommunen treffer vedtak i en sak, skal de i henhold til fvl. § 17 sørge for at saken blir tilstrekkelig opplyst. Søkeren må også selv medvirke til at saken blir tilstrekkelig opplyst. Dersom forvaltningen under saksforberedelsen mottar opplysninger som ikke tidligere har vært gjort kjent for forvaltningsorganet, må forvaltningsorganet på gitte vilkår informere parten om de nye opplysningene, se fvl. § 17.

En part, søkeren eventuelt dennes foresatte, har rett til å gjøre seg kjent med dokumentene i saken med mindre annet følger av fvl. §§ 18-19. En søker under 15 år har imidlertid ikke rett til innsyn i opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt. Se fvl. § 18.

12.2 Krav til enkeltvedtak

Hovedregelen er at enkeltvedtak skal være skriftlig jfr. fvl. § 23, og begrunnet jfr. § 24. Begrunnelsen skal i utgangspunktet vise til de regler vedtaket bygger på, og dersom det er nødvendig gjengi innholdet i reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på jfr. fvl. § 25. I tillegg skal de faktiske forhold vedtaket bygger på eller en henvisning til disse nevnes, samt de hovedhensyn som har vært avgjørende for forvaltningens skjønn, jfr. fvl. § 25.

Søker skal underrettes om vedtaket så snart som mulig. Underretning om vedtaket skal gis av det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket. Se fvl. § 27. I underretningen om vedtaket skal det gis opplysninger om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte for innlevering av klage, samt din rett til å se sakens dokumenter i følge fvl. § 18 jfr. § 19. Underretningen skal også inneholde informasjon om adgangen til å be om at gjennomføringen av vedtaket utsettes, jfr. fvl. § 42 (1).

12.3 Fremsettelse av klage

Enkeltvedtak kan påklages til det forvaltningsorgan som er nærmest overordnet til forvaltningsorganet som har truffet vedtaket, jfr. fvl. § 28. Klagen skal fremsettes for det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket. Klagen skal som hovedregel være undertegnet av klageren eller hans fullmektig, nevne det vedtak det klages over, opplyse hvilke endringer som ønskes i vedtaket og hvilke forhold klagen støtter seg til, jfr. fvl. § 32.

12.3.1 Særlige regler om klageinstans - grunnskolen

Fylkesmannen er særskilt klageinstans for enkeltvedtak i grunnskolen jfr. oppl. § 15.2 (1), delegasjonsbrev fra Kunnskapsdepartementet til Utdanningsdirektoratet dater 04.07.07 og delegasjonsbrev fra Utdanningsdirektoratet til fylkesmennene dater 13.09.07. Klagen fremsettes for det organ som har fattet vedtaket, se pkt. 12.2 ovenfor.

13. Økonomisk ansvar

13.1 Fordeling mellom fylke og kommune

Skoleskyssreglementet:

Fylkeskommunen har ansvar for å organisere og finansiere skoleskyss på grunnlag av avstand og på grunnlag av varig funksjonshemming og midlertidig sykdom eller skade.

Kommunen skal oppfylle retten til skyss på grunn av særlig farlig eller vanskelig skoleveg, når avstanden hjem - skole er under 2/4 km, og har økonomisk ansvar for tilsyn og reisefølge i forbindelse med all skoleskyss. Utover dette omfatter kommunen sitt økonomiske ansvar gjeldende persontakst etter pris for barnebillett på den aktuelle strekningen.

Dersom det opprettes skyss der det alt er et akseptabelt rutetilbud må kommunen dekke hele kostnaden.

Kommunene betaler refusjon etter persontakst for grunnskolebarn og voksne som blir skyssset av fylkeskommunen. Kommunen har hele det økonomiske ansvaret for skyss av førskolebarn.

Dersom avstanden til skolen er under minstegrensen (jfr. punkt 2) og eleven likevel blir innvilget skyss av kommunen, er kommunen finansielt ansvarlig for denne.

For voksne med spesialundervisning i grunnskolen gjelder følgende regler:

- Skysskostnaden blir delt mellom kommunen og fylkeskommunen etter nærmere avtale i saker der undervisningen inngår som en del av et samlet aktivitetstilbud.
- Utover dette betaler kommunen vanlig persontakst for voksne grunnskoleelever.

KOMMENTAR:

Innmelding om skyssbehov til buss-selskapet er å se på som en bestilling. Ved utregning av kommunen sin del av kostnadene (persontakst) er det denne bestillingen som blir lagt til grunn. Kommunen kan derfor ikke trekke fra for de dagene elevene ikke bruker skyssen.

14. Samordning mellom grunnskole og videregående skole

Skoleskyssreglementet:

Fylkeskommunen har plikt til å sørge for at skyss av grunnskoleelever og elever i den videregående skolen blir samordnet, og for at skyssen i størst mulig grad blir utført med ordinære rutegående transportmiddel. Kravet til samordning gjelder også funksjonshemmede elever og elever med midlertidig skade eller sykdom.

Kommunene og fylkeskommunen har ansvar for å samordne daglig skolestart og skoleslutt, fridager og ferier for å avgrense tallet på transportdager, slik at man kan få til en god utnytting av gjeldende rutetilbud lokalt og regionalt.